

Plan för hantering av extraordinära händelser 2011-2014

tyresö kommun

Innehållsförteckning

1	Grunder	3
1.1	Samhällets krishanteringssystem	3
1.2	Krav på kommunen i krishanteringssystemet	3
1.3	Planeringsunderlag.....	4
2	Inriktning	4
3	Krisförberedelser	4
3.1	Risk- och sårbarhetsanalys	4
3.2	Geografiskt områdesansvar	5
3.3	Krisorganisation	5
3.3.1	Krisledning	5
3.3.2	Kollektivt omhändertagande	5
3.3.3	Personal	5
3.4	Reservkraft	5
3.5	Planer	6
3.6	Utbildning och övning	6
3.7	Rapportering till länsstyrelsen	6
3.7.1	Under förberedelseskedet	6
3.7.2	Under en extraordinär händelse	6
3.8	Stöd från Försvarmakten	6

Bilaga

Risker för extraordinära händelser (sammanfattning)

Denna plan träder i kraft 2011-03-01 och ersätter Plan för hantering av extraordinära händelser fastställd av kommunfullmäktige 2007-09-13

1 Grunder

1.1 Samhällets krishanteringssystem

Nedanstående tre principer är centrala i samhällets krishanteringssystem:

- ansvarsprincipen
- likhetsprincipen
- närhetsprincipen

Ansvarsprincipen innebär att den som har ansvar för en verksamhet under normala förhållanden ska ha motsvarande ansvar under kris- och krigssituationer.

Likhetsprincipen innebär att en verksamhets organisation och lokalisering så långt som möjligt ska överensstämma i fred, kris och krig.

Närhetsprincipen innebär att en kris ska hanteras där den inträffar och av dem som är närmast berörda och ansvariga.

I samhällets krishanteringssystem har kommunen dessutom dels ett *verksamhetsansvar*, dels ett *geografiskt områdesansvar*.

Lagen om extraordinära händelser, som ålägger kommunerna ett antal uppgifter, är en del av krishanteringssystemet.

1.2 Krav på kommunen i krishanteringssystemet

Statens krav på kommun enligt lagen om extraordinära händelser kan sammanfattas enligt nedan:

- ☐ *Krisledningsnämnd* för att fullgöra uppgifter under extraordinära händelser
- ☐ *Planeringsskyldighet* för extraordinära händelser
- ☐ *Risk- och sårbarhetsanalyser* till grund för planeringen
- ☐ *Geografiskt områdesansvar* för samordning före och under en extraordinär händelse
- ☐ *Rapportering till länsstyrelsen* om planering före samt läge och åtgärder under en extraordinär händelse
- ☐ *Utbildning och övning* av förtroendevalda och anställda för att kunna hantera en extraordinär händelse

Staten betalar årligen ersättning till kommunen för dess kostnader för de uppgifter som åläggs enligt denna lag.

Statens krav på kommunen enligt avtal med Svenska kommunförbundet kan sammanfattas i följande **målbild**:

Kommunen har

1. *Kunskap* om risker och sårbarhet som kan påverka kommunens verksamhet
2. *Planering* för att minska risker och sårbarhet samt för att hantera konsekvenserna av en extraordinär händelse
3. *Förmåga* att hantera en extraordinär händelse
4. *Samlad bild* av risker, sårbarhet och förberedelser för krishantering inom kommunens geografiska område

Kommunen verkar dessutom för

5. *Samordning* av all förberedande och akut krishantering som berörda aktörer inom det geografiska området ansvarar för.

Det är i första hand mot denna målbild som kommunens uppföljning av sin förmåga och statens uppföljning av krisberedskapen på den lokala nivån ska ske.

1.3 Planeringsunderlag

Underlag för kommunens planering inför extraordinära händelser utgörs främst av:

- Lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap
- Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor
- Handlingsprogram för räddningstjänst och förebyggande verksamhet (Södertörns brandförsvarsförbund 2008)

2 Inriktning

Kommunen ska ha sådan beredskap för och förmåga vid en extraordinär händelse att

- *krisledningsorganisationen snabbt kan aktiveras*
- *övergripande beslut kan fattas och nödvändiga prioriteringar göras*
- *krisledning och samordning kan ske med tillräcklig uthållighet*
- *upprätthållandet av samhällsviktig verksamhet och infrastruktur kan säkerställas*
- *utsatta kommuninvånare m.fl. kan ombändertas samt*
- *anställda, kommuninvånare och media kan ges tillräcklig och korrekt information*

3 Krisförberedelser

3.1 Risk- och sårbarhetsanalys

Risk- och sårbarhetsanalys för extraordinära händelser i fredstid inom kommunen har genomförts och ligger till grund för denna plan. Sammanfattning av risker framgår av bilaga 1.

3.2 Geografiskt områdesansvar

Kommunen är sammanhållande för de gemensamma insatser som krävs för att hantera en kris inom det geografiska området.

Ett *Krishanteringsråd* finns för att säkerställa att myndigheter, organisationer och företag samarbetar före och under en extraordinär händelse.

3.3 Krisorganisation

3.3.1 Krisledning

Krisledningsnämnd utses för varje mandatperiod av kommunfullmäktige.

Krisledningsgrupp med stödfunktioner organiseras enligt kommundirektörens bestämmande.

Kommunens krisledning grupperas efter larm på plan 1 i kommunhuset.

Förvaltningsvisa krisledningsgrupper organiseras och grupperas enligt respektive förvaltningschefs bestämmande.

3.3.2 Kollektivt omhändertagande

Organisation för kollektivt omhändertagande av kommuninvånare i förberedda värmestugor har utarbetats av Barn- och utbildningsförvaltningen enligt bestämmelserna i PLAN FÖR KOLLEKTIVT OMHÄNDERTAGANDE.2005.

Värmestugor upprättas efter beslut av Krisledningen i en eller flera av nedanstående skolor:

- Tyresö gymnasium
- Kumla skola
- Krusboda skola och
- Tyresö skola

3.3.3 Personal

Anställd personal planeras och omfördelas vid behov till andra arbetsuppgifter under extraordinära händelser enligt kommundirektörens/respektive förvaltningschefs bestämmande.

Frivilligpersonal utnyttjas för förstärkning av krisorganisationen enligt överenskommelse mellan kommunen och berörda frivilligorganisationer.

3.4 Reservkraft

Reservkraft ska finnas för viktigare samhällsfunktioner inklusive värmestugor. Mindre enheters behov tillgodoses härvid genom nödpaket (värmekamin och lyktor).

Årlig service och underhåll ska genomföras och bränsleförsörjning vid längre elavbrott säkerställas.

3.5 Planer

Planer utarbetas, fastställs och vidmakthålls enligt nedan (se GRUNDSYN, bilaga 2).

<u>Plan</u>	<u>Utarbetas av</u>	<u>Fastställs av</u>
Krisplan	Kommunstyrelseförvaltningen	Kommundirektören
Krisinformationsplan	Kommunstyrelseförvaltningen	Kommundirektören
Omhändertagandeplan	Kommunstyrelseförvaltningen	Kommunstyrelsen

3.6 Utbildning och övning

Utbildning av nyckelpersonal i krisorganisationen genomförs årligen genom respektive förvaltningschefs försorg.

Övning av krisledningsnämnd och krisledningsgrupp med stödfunktioner genomförs årligen genom kommundirektörens försorg.

Förvaltningsvisa övningar av egna krisledningsgrupper genomförs minst vartannat år genom respektive förvaltningschefs försorg.

Övning av omhändertagande i kollektiva värmestugor genomförs vartannat år av genom kommundirektörens försorg

3.7 Rapportering till länsstyrelsen

3.7.1 Under förberedelseskedet

Länsstyrelsen ska genom kommundirektörens försorg hållas underrättad om de förberedelser för att hantera extraordinära händelser som gjorts.

3.7.2 Under en extraordinär händelse

Under en extraordinär händelse ska krisledningsgruppen lämna lägesbeskrivningar till länsstyrelsen samt hålla denna underrättad om övriga förhållanden som har betydelse för hantering av händelsen.

3.8 Stöd från Försvarmakten

Stöd till samhället är en av Försvarmaktens uppgifter. Av Försvarmaktens plan för stöd till samhället framgår bl.a.

- Säkerhets- och samverkanssektionen Stockholm genomför förberedande planering av stöd till samhället i Stockholms län
- Vid behov av stöd larmas vakthavande befäl vid Armétaktiska kommandot på telefon 08-7889300
- När räddningsledare/insatschef med stöd av lagen om skydd mot olyckor begär hjälp har Försvarmakten skyldighet att ställa upp med lämpliga resurser. Vid insatser som sker med stöd av denna lag, kan Försvarmakten ej i efterhand begära ersättning.
- Begär kommunen hjälp av Försvarmakten, utan hänvisning till begreppet ”räddningstjänst”, svarar kommunen för full kostnadstäckning inklusive lönekostnader enligt Riksrevisionsverkets anvisningar från 1994 (”Avgifter, var, när och hur”).

Bilaga

Risker för extraordinära händelser inom kommunen i fredstid – sammanfattning

<u>Risker</u>	<u>Orsak/Exempel</u>
Radioaktivt nedfall	Reaktorhaveri
Störningar/avbrott i:	
- elförsörjning	Olyckor/sabotage/naturkatastrof
- telekommunikationer	Olyckor/sabotage/naturkatastrof
- informationsförmedling	Olyckor/sabotage
- samhällsviktiga datasystem	Olyckor/sabotage/naturkatastrof
- vattenförsörjning och avloppsrening	Olyckor/sabotage/smitta/förorening
- fjärrvärmeförsörjning	Sabotage/brand/naturkatastrof
Kommunikation	Flygplans-, fartygs- och större trafikolyckor
Bränder	Större brand i publik lokal, äldreboende, skola/förskola, bostadsområde, större skogsbrand
Farliga ämnen	(Risk för) större utsläpp av brännbar, giftig, eller frätande vätska/gas, oljeutsläpp till sjöss
Smitta	Pandemi
Naturkatastrofer	Kraftig storm, omfattande snö-oväder, isstorm, översvämning efter ihållande regn
Grov kriminalitet och terrorism	Sprängattentat, gisslandrama, dödskjutningar
Flyktingström	Många asyl- och hjälpsökande med kort förvarning till Sverige
Förtroendekris	Omfattande missbruk/förskingring av kommunala medel